

ПОБРАТИМЪТ УЗБЕКСКА НАРОДНА ПРИКАЗКА

Превод от руски: Емил Милтенов, —

chitanka.info

Живял някога на брега на морето стар рибар със своя единствен син. Те били много бедни. Цялото им богатство се състояло от една стара лодка и кърпена рибарска мрежа. Младият рибар помагал на баща си и по цял ден пеел песни.

Веднъж старият рибар хвърлил мрежата в морето. Извадил я и какво да види! — в мрежата се мята малка рибка. И не била обикновена, а златна. Учудил се старецът и рекъл на сина си:

— Наглеждай чудната рибка, сине, а аз ще ида при хана и ще му разкажа за нея. Той сигурно ще ни даде хубав подарък.

Тръгнал старецът. Младият рибар погледнал как рибката се мята и мъчи в мрежата и я съжалил. Той не дочакал да се върне баща му и пуснал рибката в морето.

Пляснала рибката с опашчица и се изгубила в морето. Ханът пристигнал със своята свита и извикал:

— Я ми покажи чудната рибка!

А младият рибар навел глава и промълвил:

— Домъчня ми за красивата рибка, велики господарю, и я пуснах.

Ханът се разсърдил и взел да ругае стареца:

— Ах ти, негодно старче! Как посмя да тревожиш моя хански покой с празни работи! Пък и кой ли е слушал в морето да се развъждат златни риби?!

Тръснал ханският везир дългата си брада — а брадата му била толкова дълга, че се влачела по земята — и рекъл:

— Преживял съм на земята повече от сто години, но за такова чудо не съм слушал.

Как не се мъчил старият рибар да убеди хана, че говори истината, но ханът не му повярвал, само повече се разгневил. И заповядал да вържат ръцете и краката на младия рибар, да го поставят в старата лодка и да пуснат лодката в морето.

Ханът се прибрал доволен в своя дворец, а бедният старец стоял на морския бряг, гледал как вълните отнасят лодката с единствения му син и не знаел какво да прави. Лодката се скрила от очите му и той паднал на земята, проклинайки хана-звяр.

Младият рибар лежал в лодката и чакал своя край. А лодката все повече и повече навлизала в морето.

Най-сетне в далечината се показал остров. Вълните изтласкали лодката към острова и тя врязала нос в крайбрежния пясък. В тоя миг иззад дърветата се показал млад момък. Той толкова много приличал на младия рибар! — както едната половинка от ябълката прилича на другата.

Момъкът приближил към младия рибар и развързал ръцете и краката му. Младият рибар прегърнал непознатия си спасител и му поблагодарил. И между двамата се родила истинска дружба.

Веднъж приятелите се разхождали из острова. Далече пред тях старец карал стадото си на паша. Момците приближили към него, поздравили го.

Поседнали, похапнали и старецът им заразказвал:

— На три дни път оттук има богатата страна. Ханът на тази страна живее в голяма скръб, защото единствената му дъщеря от рождението си досега не е проговорила нито дума. Ханът е обявил: който излекува дъщеря му, ще бъде богато награден и ще я вземе за своя жена; а ако ханската дъщеря остане пак няма както преди ще му отсече главата.

Учудили се момците и решили да опитат щастието си. Когато приближили до двореца на хана, момъкът рекъл на рибаря:

— Нека аз пръв да опитам щастието си. Ако успея да излекувам ханската дъщеря, ще си разделим по братски всички подаръци.

Младият рибар се съгласил и момъкът се запътил към двореца на хана.

В двореца го видели две млади жени и го заприказвали:

— Много юнаци като тебе се опитваха да излекуват ханската дъщеря, но нито един от тях не остана жив. И теб те очаква същата участ.

Смелият момък влязъл при ханската дъщеря, поклонил се и заговорил:

— Красавице принцесо, моят баща има трима сина. Веднъж отидохме в гората за дърва. Най-старият ми брат отсече едно дърво и изряза от него красива птица. Той я направи толкова изкусно, че птицата изглеждаше като жива. Средният брат тръгна из гората, насъбра най-красиви птичи пера и с тях украси дървената птица. Тя стана още по-красива. Аз намерих чист извор и изкъпах птицата в бистра, прозрачна вода. Нашата птица оживя, запя и литна. И ето че започнахме да спорим. „Птицата е моя!“ — почна да доказва всеки от

нас. Споровете ни толкова се разгорещиха, че никой не им вижда края. Кажете сега, красавице, чия трябва да бъде птицата?

Девојката се изправила, черните ѝ очи затрепкали. По лицето ѝ пробягала усмивка. Но принцесата нищо не отговорила, само посочила с пръст устата си и кимнала с глава.

Разсърдил се момъкът:

— Щом е съдено да загина, по-добре и ти да загинеш с мене!

Той извадил меч си и замахнал. От страх принцесата паднала на земята, завикала и в тоя миг от устата ѝ изпълзяла бяла змия. Момъкът настъпил змията и я убил.

Принцесата погледнала с насълзени очи момъка, свалила пръстена от ръката си и рекла:

— Вземи този пръстен и иди при баща ми — той богато ще те възнагради.

Момъкът взел пръстена и изтичал при своя приятел. Като го видял, младият рибар лудо го запрегръщал. Момъкът му разказал всичко, предал му пръстена и рекъл:

— Сега ще ти открия моята тайна. Аз съм златната рибка, която ти съжали и пусна в морето. Когато ти пееше край морския бряг своите песни, славата за тяхната красота се понесе из цялата водна страна. Аз доплувах до брега да ги послушам и попаднах в мрежата. Но ти ме избави от плен. Когато ханските стражи те вързаха и пуснаха с лодката в морето, аз повиках на помощ моите верни приятели-риби. Помолих ги да поддържат лодката и да не ѝ дават да потъне. Моите верни приятели изпълниха молбата ми и доведоха лодката до острова. А аз приех образ на човек, който много прилича на тебе. Разбрах колко е чисто сърцето ти и те обикнах като брат. Но дойде време да се връщам в подводната страна. Вземи пръстена, иди при хана и получи наградата. А ако някога ти дотрябвам, ела на морския бряг и ме повикай три пъти. Аз веднага ще ти дойда на помощ.

Като казал това, момъкът се хвърлил в морето.

Младият рибар се натъжил от раздялата със своя приятел, дълго гледал подир вълните, после тръгнал към ханския дворец. Отишъл и помолил да го пуснат. Чакал, чакал той, но ханът не искал да му даде дъщеря си за жена и забранил да го пускат в двореца.

Като научил това рибарят, светът му се видял по-черен от нощта, отишъл на другия край на града и се наел помощник на един стар

ковач.

Изминала една седмица, принцесата научила какво се е случило. Започнала горко да плаче и моли баща си:

— Ако не ме омъжиш за този юнак, който ме излекува, още днес ще ме загубиш. Без него животът не ми е мил.

Тя изтичала до морето, за да се хвърли във водата; с мъка я задържали. Волю-неволю ханът трябвало да омъжи дъщеря си за младия рибар.

Ханът поканил сватбари, заповядал на слугите си да облекат младия рибар в празнични дрехи. На другия ден сватбеният пир започнал, забили барабани, засвирили зурни...

Така младият рибар станал зет на хана. Но ханът не обичал своя зет и все мислел как да се избави от него. А и на младия рибар не му се искало да живее в ханския дворец.

Един ден принцесата забелязала, че рибарят тъгува. Тя приближила до него и го запитала защо е тъжен.

— Не мога волно да дишам в този разкошен дворец. Тук нищо не ме радва. Моята младост премина на морския бряг. Там остана любимият ми баща. Какво е станало с него — не зная. Ако ти се съгласиш да идем при моя баща, аз ще бъда най-щастливият човек на света. Само че в моята страна ти ще живееш като жена на беден рибар. Там няма да имаш богатствата на твоя дворец, робините...

— Съгласна съм на всичко — отвърнала принцесата, — само ти да си щастлив; повече нищо не ми трябва. Но дали ще можем да преплаваме морето? В нашата страна никой не умее да строи кораби.

— Не се безпокой. Аз всичко ще направя. Върви, готви се за път!

Младият рибар оставил у дома жена си, а сам тръгнал към брега на морето и повикал три пъти. Рибката се показала от водата и запитала:

— Какво искаш, верни приятелю?

— Домъчня ми за родната страна, искам да се върна в родината. А нямам нито кораб, нито лодка да преплавам морето. Моята стара лодка е съвсем разбита.

Златната рибка отвърнала:

— Твоето желание ще бъде изпълнено. Щом настане вечерта, аз ще ти изпратя една голяма риба. Влезте смело в нейната уста и утре ще бъдете у дома си.

Рибката се гмурнала във вълните и изчезнала.

Настанала вечерта, надигнали се вълни и до брега доплувала огромна риба. От носа ѝ се издигал висок фонтан, тя биела с опашката си от нетърпение.

Ханската дъщеря видяла рибата и изтръпнала от страх. А младият рибар я успокоил, взел я за ръка и я повел право към устата на рибата. Влезли те, затворила рибата устата си и заплувала по морето. Тя плувала толкова спокойно и внимателно, че младият рибар и жена му се унесли и заспали. А на сутринта огромната риба ги довела до назначеното място и отворила уста. Топли слънчеви лъчи паднали върху младия рибар и го събудили. Погледнал той — пред него бил родният бряг, на който пораснал, къщичката, пред която седял старият му баща. Усмихнал се той, зарадвал се, после изтичал при баща си и го прегърнал.

След това младият рибар завел при баща си и своята жена. Старецът я видял и много я харесал. И тримата заживели мирно и щастливо в бедната си къщичка.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.